

Informace o nové právní úpravě v oblasti odpadového hospodářství

Dne 23. prosince 2020 budou ve Sbírce zákonů vyhlášeny v rámci balíčku zákonů upravujících nově oblast odpadového hospodářství následující zákony:

- zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech
- zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností
- zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností
- zákon č. 545/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů

Účinnost všech zákonů je stanovena na 1. ledna 2021.

Dopady na obecní normotvorbu

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, a zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností, mají dopad na vydávání obecně závazných vyhlášek obcí, a to konkrétně v oblasti stanovení systému nakládání s komunálním odpadem a zpoplatnění svozu komunálního odpadu.

K jednotlivým oblastem:

a) stanovení systému nakládání s komunálním odpadem

Obce jsou na základě zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, v případě komunálního odpadu zejména povinny

- plnit roli původce komunálního odpadu,
- přebrat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob (s výjimkami),
- určit místa pro oddělené soustředování komunálního odpadu, a to alespoň nebezpečného odpadu, papíru, plastů, skla, kovů, biologického odpadu, jedlých olejů a tuků a od 1. ledna 2025 rovněž textilu (s výjimkami),
- zajistit dodržení nastavených minimálních procentuálních limitů odděleně soustředované recyklovatelné složky komunálního odpadu v budoucích letech.

Ke splnění uvedených povinností obec dle zákona o odpadech nastaví obecní systém odpadového hospodářství. Obecní systém může obec nastavit obecně závaznou vyhláškou.

Obsah obecně závazných vyhlášek zůstává v zásadě obdobný současnému stavu, tedy zejména stanovení složek třídění komunálního odpadu a určení míst v obci pro jejich odkládání. **Změna právní úpravy nemá přímý vliv na zákonnost**

dosavadních obecně závazných vyhlášek o stanovení systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, tj. pokud obec využila stávajícího vzoru obecně závazné vyhlášky zpracované Ministerstvem vnitra, bude tato obecně závazná vyhláška v souladu se zákonem i po změně právní úpravy. **V případě, že obce budou po 1. lednu 2021 měnit stávající systém nakládání s komunálním odpadem, měly by nové obecně závazné vyhlášky však již reflektovat aktuální právní úpravu. Současně pokud mají obce nyní samostatnou obecně závaznou vyhláškou upraven systém komunitního kompostování, měly by tuto úpravu zahrnout do obecně závazné vyhlášky stanovící obecní systém odpadového hospodářství.**

b) zpoplatnění svozu komunálního odpadu

Po 1. lednu 2021 umožňuje nová právní úprava obcím zpoplatnění obecního systému odpadového hospodářství výhradně formou zcela nových místních poplatků zakomponovaných do zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální situace ohledně stávajících způsobů zpoplatnění

1. místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle § 1 písm. g) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
  - s účinností od 1. ledna 2021 zrušen
  - v případě, že má obec poplatek před uvedeným datem obecně závaznou vyhláškou zaveden, může jej vybírat ještě v roce 2021
2. poplatek za komunální odpad dle § 17a zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
  - s účinností od 1. ledna 2021 zrušen
  - v případě, že má obec poplatek před uvedeným datem obecně závaznou vyhláškou zaveden, může jej vybírat ještě v roce 2021
  - obecně závazná vyhláška stanovící tento poplatek pozbývá nejpozději dnem 31. prosince 2021 platnosti
3. úhrada za shromažďování, sběr, přepravu, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na základě smlouvy dle § 17 odst. 6 č. 185/2001 Sb. o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
  - s účinností od 1. ledna 2021 zrušena
  - v případě, že obec úhradu vybírá před uvedeným datem, může ji vybírat ještě do konce roku 2021

Zpoplatnění po 1. lednu 2021

S účinností od 1. ledna 2021 budou mít obce na výběr jeden ze dvou nových místních poplatků za komunální odpad. Jedná se o:

- místní poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci – vazba na produkci komunálního odpadu dle jeho odloženého objemu, hmotnosti, případně kapacity sběrné nádoby

nebo

- místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství – vychází ze současného místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Aktuální možnosti obcí

Obce mají v současné době prakticky již pouze možnost ponechat si pro rok 2021 stávající způsob zpoplatnění a v průběhu roku 2021 vydat s účinností od 1. ledna 2022 obecně závaznou vyhlášku, kterou obec zavede některý ze dvou místních poplatků (a zruší stávající obecně závaznou vyhlášku se zavedeným druhem poplatku). Pro vydání obecně závazné vyhlášky, kterou by obce pro rok 2021 stanovily některý ze dvou nových místních poplatků, již totiž fakticky neexistuje časový prostor, jelikož se jedná o roční poplatky a s ohledem na judikaturu soudů nelze u místních poplatků zkrátit zákonem stanovenou lhůtu pro nabytí účinnosti obecně závazné vyhlášky patnáctým dnem po dni vyhlášení z důvodu naléhavého obecného zájmu.

Metodická pomoc ze strany Ministerstva vnitra

Ministerstvo vnitra zpracovalo ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstvem financí metodické materiály ke zpracování obecně závazných vyhlášek vydávaných na základě nové právní úpravy v oblasti odpadového hospodářství, které by měly obcím usnadnit jejich tvorbu.

Vzor obecně závazné vyhlášky ke stanovení obecního systému odpadového hospodářství včetně související metodiky je zveřejněn na webových stránkách <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicky-material-k-vydani-obecne-zavazne-vyhlaske-obce-o-stanoveni-obecniho-systemu-odpadoveho-hospodarstvi-dle-pravniho-stavu-ucinneho-od-1-1-2021.aspx>.

Vzor obecně závazné vyhlášky ke stanovení místního poplatku za komunální odpad včetně související metodiky je zveřejněn na webových stránkách <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicky-material-k-vydani-obecne-zavazne-vyhlaske-stanovici-mistni-poplatek-za-komunalni-odpad-dle-pravniho-stavu-ucinneho-od-1-1-2021.aspx>.

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra je prostřednictvím jeho územních dozorových pracovišť připraven obcím poskytnout v případě zájmu při přípravě obecně závazných vyhlášek vydávaných v návaznosti na novou právní úpravu v oblasti odpadového hospodářství rovněž individuální metodickou pomoc. Současně je možno se s dotazy k možnému obsahu takových obecně závazných vyhlášek obracet v centru odboru na kontaktní osoby, kterými jsou Mgr. Jakub Joklík, tel. 974 816 453, Mgr. et Mgr. Pavel Chodúr, tel. 974 816 435, Mgr. Lucie Buřičová, tel. 974 816 448, a Mgr. Adam Škadra, tel. 974 816 615.

V případě dotazů na výklad výše uvedených zákonů a povinností pro obce z nich vyplývajících je třeba se prostřednictvím datové schránky či telefonicky obracet na Ministerstvo životního prostředí, odbor odpadů, případně e-mailem na Mgr. Petru Urbanovou, e-mail: petra.urbanova@mzp.cz, a Ing. Bc. Jana Maršáka, Ph.D., e-mail: jan.marsak@mzp.cz.

Doporučení Ministerstva vnitra k dalšímu postupu

Ministerstvo vnitra v současné době obcím **doporučuje**:

- v průběhu roku 2021 za součinnosti příslušných oprávněných osob dohodnout nastavení obecního systému odpadového hospodářství tak, aby obec co nejlépe naplnila požadavky nové právní úpravy (zejména s ohledem na stanovené limity odděleně soustřeďované recyklovatelné složky komunálního odpadu),
- zvolit k tomu adekvátní druh místního poplatku, který bude obec od roku 2022 vybírat, a přihlídnout k němu při nastavení obecního systému,
- v návaznosti na výše uvedené zpracovat a v roce 2021 vydat obecně závaznou vyhlášku stanovící obecní systém odpadového hospodářství,
- v návaznosti na výše uvedené zpracovat a v roce 2021 vydat obecně závaznou vyhlášku stanovící některý z místních poplatků,
- využít pro zpracování obecně závazných vyhlášek metodických materiálů zpracovaných Ministerstvem vnitra.

Ministerstvo vnitra obcím **nedoporučuje** ponechávat nastavení nového obecního systému odpadového hospodářství a stanovení jeho zpoplatnění až na samotný závěr roku 2021.

Dne 21. prosince 2020

Zpracoval: Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra